Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0198

Равносметка на изборите за Европейски парламент през 2024 г.

Резолюция на Европейския парламент от 11 септември 2025 г. относно равносметката на изборите за Европейски парламент през 2024 г. (2025/2012(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално членове 10 и 14 и член 17, параграф 7 от него,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално членове 20 и 22 от него,

– като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 21, 39 и член 52, параграф 1 от нея,

– като взе предвид Декларацията по член 17, параграфи 6 и 7 от Договора за Европейския съюз, приложена към Заключителния акт на междуправителствената конференция, приела Договора от Лисабон,

– като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права, и по-специално член 25 от него,

– като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, и по-специално член 29 от нея,

– като взе предвид Директива 93/109/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани[1],

---

[1] ОВ L 329, 30.12.1993 г., стр. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1993/109/oj.

– като взе предвид Решение (ЕС, Евратом) 2018/994 на Съвета от 13 юли 2018 година за изменение на Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, приложен към Решение 76/787/ЕОВС, ЕИО, Евратом на Съвета от 20 септември 1976 г.[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации[2],

– като взе предвид измененията, които прие на 15 септември 2022 г. към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации[3],

– като взе предвид предложението на Комисията от 25 ноември 2021 г. за директива на Съвета за определяне на условията и реда за упражняване на правото да гласуват и да се кандидатират на избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (COM(2021)0732),

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/900 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 г. относно прозрачността и таргетирането на политическото рекламиране[4],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги)[5],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и

---

1 ОВ L 178, 16.7.2018 г., стр. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/994/oj.
2 ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj.
3 ОВ C 125, 5.4.2023 г., стр. 485.
4 ОВ L, 2024/900, 20.3.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj.
5 ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за изкуствения интелект)[1],

– като взе предвид Споразумението за сътрудничество между Европейския парламент и Европейския комитет на регионите от 13 май 2024 г.,

– като взе предвид Меморандума за разбирателство за сътрудничество в навечерието на изборите през 2024 г. между Европейския парламент и Европейския комитет на регионите от 28 февруари 2024 г.,

– като взе предвид своята позиция от 3 май 2022 г. относно предложението за регламент на Съвета за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори и за отмяна на Решение на Съвета (76/787/ЕОВС, ЕИО, Евратом) и на Акта за избиране на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, приложен към това решение[2],

– като взе предвид своята резолюция от 26 ноември 2020 г. относно равносметката след изборите за Европейски парламент[3],

– като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2023 г. относно европейските избори през 2024 г.[4],

– като взе предвид своето решение от 27 ноември 2024 г. относно избора на Комисията[5],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 3 декември 2020 г., озаглавено „План за действие за европейската демокрация“ (COM(2020)0790), и последващия пакет „Защита на демокрацията“ от декември 2023 г.,

– като взе предвид своето решение от 18 декември 2024 г. относно създаването, правомощията, числения състав и продължителността на мандата на специалната комисия относно европейския щит за демокрацията[6],

---

1 ОВ L, 2024/1689, 12.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
2 ОВ C 465, 6.12.2022 г., стр. 171.
3 ОВ C 425, 20.10.2021 г., стр. 98.
4 ОВ C, C/2024/4160, 2.8.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4160/oj.
5 ОВ C, C/2025/1811, 4.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1811/oj.
6 ОВ C, C/2025/1981, 11.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1981/oj.

– като взе предвид своята резолюция от 22 ноември 2023 г. относно предложения на Европейския парламент за преразглеждане на Договорите[1],

– като взе предвид доклада от май 2022 г. за окончателните резултати от Конференцията за бъдещето на Европа,

– като взе предвид пакета „Разширяване“ на Комисията от 30 октомври 2024 г.,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по конституционни въпроси (A10-0156/2025),

А. като има предвид, че на изборите за Европейски парламент през 2024 г. беше отчетена най-високата избирателна активност на изборите за Европейски парламент през последните 25 години – 50,74% от избирателите (леко увеличение в сравнение с 2019 г. с 50,66%), което изпраща положителен и значителен сигнал за интереса на европейските граждани към въпросите, свързани с ЕС; като има предвид, че данните за участието се различават значително между държавите членки, като варират от 89,01% до 21,35%, което подчертава необходимостта от непрекъснати политически инвестиции в участието в избори в целия ЕС;

Б. като има предвид, че изборите за Европейски парламент през 2024 г. се проведоха едновременно с парламентарни избори в две държави членки, избори за местни и регионални органи в осем държави членки и референдум в една държава членка;

В. като има предвид, че в повечето държави членки е отчетена по-висока избирателна активност в сравнение с предходните европейски избори;

Г. като има предвид, че избирателните права бяха разширени в няколко държави членки, които намалиха възрастта за гласуване на 16 години, което доведе до допълнителни общо два милиона имащи право да гласуват гласоподаватели на възраст под 18 години; като има предвид, че някои държави членки намалиха възрастовата граница за кандидатите на 18 години, докато в други тя остава 25 години; като има предвид, че общо до 25 милиона млади хора са гласували за първи път;

Д. като има предвид, че според проучването на Евробарометър след изборите участието на младите хора в изборите за Европейски парламент (на възраст под 25 години) е намаляло с 6% в сравнение с изборите през 2019 г., като е спаднало от 42% през

---

[1] ОВ C, C/2024/4216, 24.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.

2019 г. на 36% през 2024 г.; като има предвид, че избирателната активност сред младите хора следва да остане в центъра на политическите усилия през идните години;

Е. като има предвид, че няма достатъчно единни и подробни данни за участието на уязвимите групи или за използването на алтернативни методи на гласуване; като има предвид, че националните рамки за събиране на данни, свързани с изборите за Европейски парламент, следва да бъдат допълнително хармонизирани, за да се подкрепят основани на факти политически решения на равнището на ЕС;

Ж. като има предвид, че в бюлетините фигурираха около 18 400 кандидати и 490 кандидатски листи , като кампаниите се провеждаха при различни процедури за провеждане на избори, които се уреждат до голяма степен от разпоредбите на националното законодателство в различните държави членки; като има предвид, че сроковете за регистрация на кандидатите и за провеждане на кампании варираха от няколко месеца до няколко седмици; като има предвид, че в девет държави членки не беше възможно издигането на независими индивидуални кандидатури;

З. като има предвид, че между държавите членки продължават да съществуват значителни различия в регулаторните подходи и ограниченията по отношение на правата на гласуване и кандидатиране; като има предвид, че все още не са завършени важни реформи, насочени към привеждане в съответствие на избирателните разпоредби и процедури в целия Съюз;

И. като има предвид, че последното проучване на Евробарометър показва, че на европейските изборите през 2024 г. хората са били мотивирани да гласуват поради причини, свързани с общи европейски въпроси като разходите за живот, икономиката, миграцията, принципите на правовата държава и изменението на климата; като има предвид, че в националните дебати тези въпроси често се разглеждат изключително от гледна точка на националната политика; като има предвид, че политическите партии и кандидатите носят отговорност адекватно да информират гражданите относно политическия отговор и управлението на равнището на ЕС, включително информирането на гражданите за европейските политически партии и политическите групи, към които те принадлежат в Парламента;

Й. като има предвид, че при липсата на централизиран европейски регистър на гласоподавателите обменът на данни между държавите членки относно възможни многократни вписвания продължава да бъде предизвикателство, не на последно място поради липсата на данни за двойното гражданство;

К. като има предвид, че някои специални мерки насърчават участието в изборите и представителството на по-слабо представените и уязвимите групи; като има предвид, че 11 държави членки са приели законоустановена квота за жените;

Л. като има предвид, че около 11 милиона граждани на ЕС, живеещи в друга държава членка, са имали право да гласуват в държавата си на пребиваване; като има предвид, че те все още са изправени пред административни пречки за участието си в държавата си на пребиваване; като има предвид, че Съветът пренебрегна позицията на Парламента от 14 февруари 2023 г., чиято цел беше да се преодолеят тези пречки;

М. като има предвид, че една здрава демокрация разчита на това, че гласоподавателите имат достъп до широк набор от идеи, гледни точки и информация; като има предвид, че свободата на словото гарантира, че кандидатите, партиите, медиите и гражданите могат свободно да изразяват мненията си, да обсъждат политики и да споделят факти, като по този начин на гласоподавателите се помага да направят информиран избор;

Н. като има предвид, че дезинформацията се отразява отрицателно на здравия политически дебат; като има предвид, че разпространението на дезинформация, включително, но не само, в социалните медии, продължава да представлява нарастваща системна заплаха за европейските изборни и демократични процеси; като има предвид, че Комисията откри производства за установяване на неизпълнение на задължения и започна разследвания срещу някои големи онлайн платформи, включително за подвеждаща политическа реклама и липса на мониторинг и модериране на съдържание, причината за което е, че не са назначени национални координатори за цифровите услуги или не са предоставени правомощия на съответните органи да изпълняват задачите, изисквани от Акта за цифровите услуги; като има предвид по-специално, че платформата на социалната медия X (бившата Twitter) и нейният собственик Илон Мъск продължават открито да се противопоставят на регулаторните органи на ЕС чрез дружествената си политика и комуникации;

О. като има предвид, че повечето от разпоредбите на новия Регламент (ЕС) 2024/900 относно прозрачността и таргетирането на политическото рекламиране все още не бяха влезли в сила при провеждането на изборите за Европейски парламент; като има предвид, че се очаква този регламент да допълни Акта за цифровите услуги и да укрепи устойчивостта на ЕС спрямо намеса в изборите;

П. като има предвид, че подобряването на представителството на хората с увреждания в Парламента е от съществено значение за

насърчаване на наистина приобщаващ и многообразен законодателен орган;

Р. като има предвид, че младите европейци представляват 25% от общото население на ЕС, а същевременно едва 10% от местата в Парламента са заети от избрани членове на възраст под 30 години;

С. като има предвид, че изборите през 2024 г. показват цялостно намаляване на представителството на жените в Парламента, като сега на тях се падат приблизително 38,6% от местата спрямо 40% през 2019 г.;

Т. като има предвид, че катализатор за дезинформационни послания са неотдавнашните геополитически сътресения, включително пандемията от COVID-19, непровокираната и неоправдана пълномащабна агресивна война на Русия срещу Украйна и тревожната промяна в трансатлантическите отношения;

У. като има предвид, че предстоящото разширяване ще изисква задълбочена реформа на институционалната структура на Съюза, която вероятно ще включва неговата избирателна рамка; като има предвид, че Съюз от повече от 30 държави членки може да бъде релевантен и независим участник на световната сцена и може да функционира правилно само ако вземането на решения е по-малко бюрократично и по-ефикасно и се основава на истинска европейска, транснационална и споделена демократична сфера;

Европейската демокрация след европейските избори през 2024 г.

1. припомня, че пригодността и способността на ЕС да се справя с предизвикателствата на 21-ви век от името на своите граждани зависи до голяма степен от способността му да поддържа и насърчава здравословни демократични дебати, като същевременно се гарантира устойчивостта и почтеността на неговите избори и демократични процеси; подчертава, че те не могат да се приемат за даденост и трябва да бъдат укрепвани и защитавани чрез съгласувана политическа рамка; изразява убеждението си, че тази задача далеч не е завършена и че политическите усилия трябва да бъдат увеличени, за да се повиши участието в изборите и Съюзът да стане по-малко бюрократичен, по-демократичен и по-ефективен в процеса на вземане на решения;

2. приветства относително високата избирателна активност на 10-ите европейски избори, при които с общ процент на участие от 50,74% се наблюдава леко увеличение в сравнение с изборите

през 2019 г.; изразява убеждение, че тези цифри отразяват по-силната обществена ангажираност с европейския проект и нарастващото значение на Парламента и неговото въздействие върху ежедневието на гражданите; въпреки това изразява загриженост във връзка със силно различаващите се равнища на участие между държавите членки и остава решен да увеличи политическите усилия за преодоляване на различията и за повишаване на избирателната активност сред всички групи в ЕС;

3. приветства усилията на европейските институции и на Европейския съюз за радиоразпръскване да се повиши видимостта на кандидатите на изборите за Европейски парламент на целия континент, включително чрез поредица от знакови общоевропейски дебати, в които участваха водещи кандидати от различните политически семейства, както и чрез дебатите за мобилизиране на гласоподавателите, чиято цел е да се повиши осведомеността сред младите европейци; приветства положителното въздействие на собствената си институционална комуникационна стратегия, чиято цел беше да се повиши осведомеността за изборите, като се подчертае тяхното значение чрез лозунга „Използвай гласа си или други ще решат вместо теб“; счита, че сътрудничеството между институциите и с избирателните органи на държавите членки с цел повишаване на избирателната активност се е подобрило, и се ангажира да увеличи усилията си за координация в тази област; призовава за допълнителни значителни инвестиции за разширяване на обхвата на тези кампании и предавания за изборите през 2029 г.; подчертава важната и положителна роля на бюрата за връзка на Европейския парламент по време на изборите за Европейски парламент;

4. подчертава, че създаването на европейски „демос“ и споделено демократично пространство на първо място изисква културна промяна въз основа на дългосрочна стратегия и подходящи ресурси за укрепване на европейската осведоменост и гражданство, в тясно сътрудничество с гражданското общество и заинтересованите страни от обществото; изразява съжаление, че към кампаниите, провеждани в държавите членки за изборите за Европейски парламент, твърде често се подхожда от чисто национална политическа гледна точка, дори когато тези кампании се отнасят до общи европейски въпроси; призовава националните политически партии и кандидати на изборите за Европейски парламент, както и националните медии, да информират по подходящ и достоверен начин гражданите относно управлението на равнището на ЕС, включително относно европейските политически партии и политическите групи на Парламента, към които принадлежат националните партии; насърчава националните партии да засилят сътрудничеството си в това отношение със своите европейски партньори и да

подобрят европейската си видимост; ангажира се да създаде благоприятна регулаторна среда за тази цел;

5. подчертава, че трябва да се положат повече усилия, за да се увеличи участието на по-слабо представените групи в изборите за Европейски парламент; изразява загриженост във връзка с намаляването на избирателната активност сред младите хора и се ангажира да увеличи политическите усилия, за да може предизборната кампания да достига в по-голяма степен до тази ключова част от населението; отбелязва, че участието на младите хора в бъдещето на ЕС е от съществено значение; насърчава държавите членки да приемат специални рамки на политиката, насочени както към гласуването, така и към кандидатирането, включително чрез специфични информационни кампании и алтернативни методи на гласуване, например гласуване по пощата и гласуване чрез пълномощник; признава необходимостта от продължаване на напредъка към по-приобщаващ изборен процес, за да се гарантира, че всеки гражданин има равни възможности да участва в демократичния процес; отбелязва, че само няколко членове на Европейския парламент принадлежат към национални и етнически малцинства, официално признати за малцинства в държавите членки в съответствие с техните конституционни или правни рамки и съответните инструменти на Съвета на Европа; подчертава, че борбата срещу расизма, дискриминацията и изключването е задължение, което произтича от основните ценности на ЕС и Хартата на основните права на ЕС; призовава държавите членки и националните политически партии да приемат проактивни и пропорционални мерки за насърчаване на ефективното приобщаване и представителство на тези малцинства, включително ромските общности, в изборите за Европейски парламент, при пълно зачитане на националния конституционен ред;

6. подчертава, че е възможно изборите за Европейски парламент в Унгария да не са били честни; в тази връзка подчертава, че в окончателния доклад от мисията за наблюдение на изборите на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа[1] във връзка с парламентарните избори и референдума в Унгария на 3 април 2022 г. се констатира „липса на равнопоставени условия“; подчертава, че унгарското правителство носи отговорност за възстановяването на зачитането на правото на ЕС и ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, и изразява дълбоко съжаление, че липсата на решителни действия от страна на ЕС е допринесла за подкопаване на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в Унгария, като е превърнала

1 Окончателен доклад на мисията за наблюдение на изборите на БДИПЧ – Унгария, 2022 г.

страната в хибриден режим на избирателна автокрация според съответните показатели; изразява загриженост относно няколко искания от страна на унгарския главен разследващ прокурор за снемане на имунитета на членовете на ЕП;

7. повтаря дългогодишното си становище, че са необходими допълнителни реформи и корекции на избирателната рамка на ЕС, за да станат европейските избори по-демократични, устойчиви, приобщаващи и наистина европейски; изтъква няколко висящи политически инициативи в това отношение и повтаря призива си към Съвета на ЕС и Европейския съвет да си сътрудничат конструктивно с Парламента, за да се намерят политически решения, които да бъдат в интерес на европейските граждани;

Институционални и избирателни реформи

8. изразява убеждение, че регулаторната рамка за европейските избори трябва да бъде преразгледана и модернизирана, за да се увеличи изборният отпечатък на гражданите и да се намали регулаторната разпокъсаност между 27-те държави членки, включително чрез единен общ ден за гласуване, както и чрез еднаква възраст за гласуване; припомня, че се очаква Решение (ЕС, Евратом) 2018/994 на Съвета да внесе значителни положителни стъпки в този смисъл, също както и редица разпоредби от висящото предложение от 3 май 2022 г. за нов избирателен закон; отново призовава Съвета да се ангажира конструктивно с Парламента, за да има възможност за бързо одобрение; припомня, че 26 от 27-те държави членки вече са ратифицирали преразглеждането от 2018 г., и поема ангажимент да направи критична оценка на причините, поради които в различни държави членки беше забавено изпълнението му;

9. изразява съжаление, че Съветът не прие навреме за изборите през 2024 г. новите предложени правила за „мобилни граждани“ относно правото на гласуване и кандидатиране на избори за Европейски парламент; изтъква, че пълноценното упражняване на избирателните права, предоставени от Договорите на мобилните граждани по отношение на изборите за Европейски парламент, все още е възпрепятствано от необосновани пречки пред демократичното участие, включително липсата на осведоменост относно приложимите условия и правила; признава, че с предстоящия проект за директива на Съвета ще бъдат преодолени някои от тези пречки; изразява дълбоко съжаление обаче, че Съветът, въпреки че официално спазва член 22, параграф 2 от ДФЕС, не е взел по никакъв пълноценен начин отношение по същността на становището на Парламента; повтаря по-специално предложенията си да се даде възможност за вписване в избирателните списъци веднага щом гласоподавателите регистрират местопребиваването си и да се

засилят езиковите и информационните изисквания към местните органи, както и да се улесни упражняването на правото на глас от по-слабо представените групи гласоподаватели и да се укрепят кампаниите за повишаване на осведомеността от държавите членки с активното участие на гражданското общество; призовава държавите членки да гарантират, че техните граждани, живеещи в чужбина, могат да участват в изборите за Европейски парламент, включително чрез подсилване на консулските служби и даване на възможност за гласуване по пощата; подчертава колко е важно всички държави членки да гарантират безпрепятствен достъп до избирателните секции за възрастни хора и хора с увреждания;

10. категорично подкрепя усилията на политическите партии за по-нататъшно развитие на прилагането на процеса на водещите кандидати (Spitzenkandidaten), за да се създаде връзка между изборите, състава на Парламента и номинирането на председател на Комисията, така че назначаването на изпълнителната власт на ЕС да стане по-прозрачно за гражданите; подчертава, че този процес дава възможност на гражданите да влияят действително на номинацията за председател на Комисията, което бележи значителна стъпка напред с пряка роля на гражданите; поздравява европейските политически партии за номинирането на техните кандидати достатъчно време преди изборите; отбелязва, че процесът този път е бил относително успешен, тъй като председателят на Комисията, въпреки че не е пряко избран чрез гласуване, е бил водещият кандидат на политическата група, получила най-много гласове; посочва, че избирането на председател на Комисията посредством изборите за Европейски парламент би увеличило неговата отчетност и демократична легитимност; при все това остава убеден, че все още липсват няколко ключови фактора за успех, например продължаващото развитие и укрепване на европейската демократична сфера, което възпрепятства пълното реализиране на потенциала на този неформален и нерегулиран политически процес;

11. подчертава важната роля на европейските политически партии за приноса към дебата по въпросите на европейските публични политики и за формирането на европейско политическо съзнание; счита, че тези партии могат да предложат така необходимото противодействие на разпространението на дезинформация и невярна информация в навечерието на изборите; приветства споразумението, прието в преработения текст на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации, което преодолява оставащите пропуски, внася правна яснота и допринася за това европейските политически партии да станат по-свободни и да имат възможност да поемат ролята, която им е отредена от

Договорите, включително чрез повишаване на тяхната видимост в държавите членки по време на предизборната кампания и при популяризирането на водещите кандидати;

12. призовава държавите членки да въведат забрана на чуждестранните дарения, включително финансови вноски или вноски в натура или други облагодетелствания, и ограничаване на даренията за политически партии и кандидати; счита, че политическите участници, на които е предложена и/или които са приели финансова вноска или вноска в натура от чуждестранен участник, трябва да бъдат задължени да декларират това на компетентните органи, като тази информация следва на свой ред да се докладва на равнището на ЕС, за да се даде възможност за мониторинг, обхващащ целия ЕС;

13. подчертава необходимостта от укрепване на ролята и видимостта на европейските политически фондации в европейската демократична сфера; припомня, че тези фондации играят ключова роля за развиването на политическия дебат, научните изследвания в областта на политиката и трансграничното гражданско образование, като по този начин допринасят за формирането на наистина европейско обществено мнение; призовава за предоставяне на подходящи инструменти и ресурси, за да им бъде дадена възможност да подкрепят европейските политически партии в техните усилия за ангажиране на гражданите, да насърчават европейските ценности и да участват по значим начин в бъдещите предизборни кампании; припомня, че в предстоящия доклад на Комисията относно прилагането на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации (очаква се преработен текст) следва да се обърне специално внимание на правилата, уреждащи финансирането на европейските политически фондации, и при необходимост да се предложат изменения на регламента;

14. подчертава, че трябва да се извърши допълнителна институционална работа за засилване на въздействието на европейските гласоподаватели върху управлението на ЕС; посочва във връзка с това предстоящата процедура за промяна на Договора, която беше задействана след Конференцията за бъдещето на Европа; подчертава предложението за обръщане на ролите на Съвета и на Парламента при номинирането и утвърждаването на председателя на Комисията, за да се отразяват по-точно резултатите от изборите за Европейски парламент; подчертава също така своето предложение да се предостави на Парламента правото на законодателна инициатива, чието прилагане би създало пряка връзка между гласовете, подадени от гражданите за парламентарните представители, и резултатите, постигнати чрез политиките на

равнището на ЕС; подчертава също така своето предложение да се модернизира правото на разследване на Парламента, за да се засили демократичният контрол върху изпълнителната власт на ЕС; призовава Европейския съвет да спазва Договорите и да проведе гласуване относно свикването на Конвент без ненужно забавяне, за да бъдат обсъдени тези предложения;

Институционална устойчивост

15. подчертава, че е важно да се засили връзката между местните, регионалните, националните и европейските въпроси; в това отношение приветства активното и положително участие на местни и регионални лидери в европейски теми и дебати, по-специално в предизборния период, включително чрез работата на Комитета на регионите и неговите мрежи и кампании;

16. припомня, че борбата с антидемократичната реторика е най-ефективна на равнището, което е най-близо до гражданите, включително чрез активното включване на местни и регионални лидери; в това отношение, по-специално в регионите, изправени пред икономическа стагнация, където дългосрочните различия засилват подкрепата за евроскептични партии, подчертава положителната роля на политиката на сближаване на ЕС, в която като приоритет следва да се изведат основните регионални потребности, като се гарантира, че никой няма да бъде изоставен;

17. изразява дълбока загриженост относно нарастващия брой вътрешни и външни заплахи, които подкопават структурата на европейската демокрация; осъжда факта, че някои кандидати, включително тези от управляващите партии в държавите членки, открито са водили кампании с фалшиви и спонсорирани от чужбина послания за ЕС, като същевременно са подклаждали антиевропейски настроения;

18. повтаря дълбоката си и дългогодишна загриженост във връзка с продължаващата тенденция на злонамерена намеса в европейските демократични процеси, включително дезинформация; изразява дълбокото си безпокойство, че правителствата на някои държави членки активно допринасят за разпространението на дезинформация; осъжда по-специално кампаниите за дезинформация онлайн, спонсорирани от руски и други държавни и недържавни участници извън ЕС, предприети, за да поляризират европейските избиратели и да сеят недоверие сред тях; отбелязва, че външната намеса настъпва преди изборите и пикът ѝ е в предизборния период; осъжда няколко членове на Европейския парламент, които доброволно се ангажират с медийната платформа „Гласът на Европа“, която е обект на наказателно разследване, за да популяризират спонсорираните от Кремъл послания за агресивната война в

Украйна;

19. призовава отново Комисията и държавите членки да увеличат усилията за борба с външната намеса и дезинформацията чрез многослойна, координирана и междусекторна стратегия, подкрепена с подходящи финансови ресурси, за да се предоставят на ЕС и неговите държави членки подходящи политики за прогнозиране и устойчивост и инструменти за възпиране; във връзка с това призовава Комисията, Европейската служба за външна дейност и държавите членки допълнително да засилят стратегическия отговор, който Съюзът дава на дезинформацията и чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство, и посочва множеството усилия на политиките на ЕС, предприети през последните години, включително Акта за цифровите услуги, подсиления Кодекс за поведение във връзка с дезинформацията и инициативите в рамките на Плана за действие за демокрация; признава със загриженост, че онлайн платформите упражняват непропорционално влияние върху обществения дискурс; отбелязва с безпокойство докладите относно политически мотивирани решения на определени платформи, които могат да застрашат свободата на изразяване и демократичния плурализъм;

20. подчертава значението на балансираната и свободна медийна среда в държавите членки като основен стълб на европейската демокрация, по-специално в изборните цикли; признава, че въпреки че ЕС е световен лидер в областта на свободата на медиите и че през 2024 г. беше приет Европейски акт за свободата на медиите и влезе в сила Директивата за борба със стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността[1], нарастващият вътрешен и външен натиск върху медийната среда на ЕС изисква допълнително укрепване на свободата на медиите в ЕС, включително в навечерието на изборите за Европейски парламент; припомня, че през 2024 г. в някои държави членки се наблюдава увеличаване на нападенията срещу журналисти;

21. осъжда най-категорично всички форми на политическо насилие; изразява дълбока загриженост във връзка с поредица от инциденти, настъпили в навечерието на изборите през 2024 г.; насърчава Комисията и държавите членки да приоритизират

---

1 Директива (ЕС) 2024/1069 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно защитата на лицата, ангажирани в публично участие, срещу явно неоснователни искове или съдебни производства, с които се злоупотребява („стратегически съдебни производства, насочени срещу публично участие“) (ОВ L, 2024/1069, 16.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

предотвратяването на политическо насилие, като укрепят законите, рамките и политиките, които защитават политиците, политическите кандидати, активистите, журналистите и гражданите от насилие и тормоз по време на изборния период; подчертава значението на всеобхватен подход, който включва превенция, защита и образование с цел намаляване на случаите на политическо насилие, по-специално като се насърчава осведомеността за опасностите от политическото насилие и като се утвърждава култура на толерантност и зачитане на различните политически възгледи; подчертава, че изборните измами не започват в деня на изборите, а с нарушаването на принципите на правовата държава, демократичните принципи, свободата на печата, свободата на изразяване на мнение и с разпространението на чуждестранна дезинформация и пропаганда; отбелязва със загриженост системните предизвикателства, които могат да окажат влияние върху степента, в която във всички държави членки последователно се провеждат свободни и честни избори;

22. изразява дълбока загриженост във връзка с увеличаването и изборния успех на антисистемните и открито антиевропейски партии по време на изборите през 2024 г.; посочва, че тази промяна води до радикализация на политическия дискурс и допълнително поляризиране на Парламента, като освен това предоставя по-широка платформа за разпространение на чуждестранна дезинформация и пропаганда; осъжда всяка форма на политическа реторика, която насърчава речта на омразата, дискриминацията, ксенофобията или насилието, и настоятелно призовава всички политически участници да се включат в конструктивен, основан на факти диалог, който зачита демократичните ценности, правата на човека и принципите на правовата държава; поема ангажимент да продължи реформирането и да подобри функционирането на Съюза, за да отговори по-добре на очакванията на гражданите; призовава всички имащи отношение участници да информират по-активно за положителния принос, който ЕС чрез своите политики оказва върху ежедневието и сигурността на всички европейски граждани;

23. поема ангажимент да направи оценка на тези рамки чрез своята специална комисия относно европейския щит за демокрацията, чийто мандат, получен от пленарната сесия, включва справяне с намеса в демократичните процеси, създаване на политики и мерки за изпълнение с цел опазване на честността и почтеността на изборите, както и политики, допринасящи за демократичните процеси на ЕС; изтъква, че по този начин комисията служи като ключов инструмент за предотвратяване на злонамерена намеса, като установява евентуални пропуски, недостатъци и припокривания, които биха могли да бъдат използвани; успоредно с това призовава Комисията да приложи изцяло и без

ненужно забавяне тези регулаторни рамки, особено в случая на платформите, които продължават открито да се противопоставят на регулаторните органи на ЕС;

24. признава значението на киберсигурността и киберинфраструктурата за защитата на почтеността на европейските избори; предупреждава за потенциалните рискове от операции за оказване на влияние, основани на ИИ;

25. посочва, че резултатите от националните избори също оказват непряко влияние върху състава на европейските институции, например чрез номинирането на кандидати за членове на Комисията или чрез участието на присъстващите в заседанията на Съвета национални политически мнозинства; в този контекст подчертава значението на демократичното естество на парламентарните избори във всяка държава членка;

26. стига до заключението, че европейската демокрация може да процъфтява само ако са укрепени и защитени европейските демократични и изборни процеси; във връзка с това подчертава колко е важно да се насърчават свободни и честни избори, като същевременно се защитава техният интегритет от вътрешни и външни заплахи за демокрацията на ЕС; отбелязва със загриженост, че разпространението на дезинформация и влиянието на някои платформи на социалните медии продължават да бъдат неконтролирани; подчертава изключителното значение на прилагането на цялата правна рамка, която е в сила понастоящем, за да се запази интегритетът на целия изборен процес;

°

° °

27. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.